

PELISÄÄNNÖT VASTUULLISEEN ELÄINKAUPPAAN LYPSEKARJA- JA EMOLEHMÄTILALLE

Eläin on merkittävin tarttuvien eläintautien leviämisreitti tilojen välillä.

Täysin tautiturvallista eläinkauppaa ei ole, mutta riskejä voidaan vähentää, kun tilat kuuluvat [Nasevaan](#). Ajantasaiset terveystiedot ja tutkimustulokset ovat edellytys tautiriskien arvioinnille ennen eläinkauppaa.

Vastuullinen eläinkauppa tarkoittaa myyjän ja ostajan toimenpiteitä tautiriskien hallitsemiseksi ja yhteisen eläinterveyden turvaamiseksi.

Ohjeet ostajalle

Uudiseläimet on tautiturvallisinta kasvattaa omasta karjasta keinosiemennystä tai alkionsiirtoa hyödyntäen.

Ennen ostopäätöstä

- Suunnittele, miten ostetut eläimet pidetään erillään karanteenissa ennen niiden yhdistämistä omaan karjaasi.
- Älä osta uudiseläimiä vasikka- tai loppukasvattamoista.
- Osta eläimiä mahdollisimman harvalta tilalta.
- Suomeen tuodusta naudasta pyydä myyjältä ETT:n myöntämä tuontitodistus.
- **Selvitä lähtökarjan tautitilanne:**
 1. Pyydä myyjältä Nasevasta saatava ”Tilan terveystilannetodistus” jo kauppa harkitessasi.
 - Tarkista, että eläinten myyjä ei ole ostanut tai siirtänyt tilalleen eläimiä 2 kk sisällä ennen suunniteltua eläinkauppaa. Piilevien eläintautien riski on sitä pienempi, mitä pidempi aika on myyjätilan edellisestä ostosta.
 - Tarkista, että tilan luokitus Nasevassa on P tai N1.
 2. Ennen lopullista ostopäätöstä vaadi eläinlääkäriin Nasevaan laatima ”Pitopaikan eläinten terveystodistus” ja ”Liite pitopaikan eläinten terveystodistukseen”. Lue dokumentit ja huomioi seuraavat:
 - Ostettavilla naudoilla tulee olla enintään kaksi kuukautta vanha kielteinen salmonellatutkimustulos.
 - Tila kuuluu [Mycoplasma bovis -vastustusohjelman](#) A-tasolle.
 - Pitopaikassa ei ole havaittavissa kliinisiä pälvilsilsan oireita
 - Mikäli pälvilsilsatartunnan riski on olemassa, harkitse tilallasi vastaanottavan eläinryhmän ennaltaehkäisevää rokotusta.
 - Mikäli yksittäisiä jalostussonneja hankitaan pälvilsilsatilalta, tulee noudattaa [ETT:n erillistä ohjetta](#).
 - Arvioi lisäksi riskit seuraavien tautien osalta:
 - Paratuberkuloosi
 - Tartunnalliset sorkkasairaudet
 - Streptococcus agalactiae -utaretulehdus
 - Kryptosporidioosi

Kuljetus

- Varmista, että kuljetusväline on puhdistettu ja desinfioitu ennen lastausta.
- Varmista, ettei kuljetuksessa ole muiden tilojen eläimiä.

Eläinten saapuessa tilalle

- Eristä saapuneet naudat 3–4 viikon ajaksi siten, ettei niillä ole suoraa tai epäsuoraa kontaktia omaan karjaasi (= karanteeni) tai ne ovat yhteydessä vain tarkoituksella muodostettuun omaan ryhmäänsä.
- Kasvaneen pälvilsariskin vuoksi pese naudat eläimille soveltuvalla pesuaineella tai käsittele ne pälvilsaan tehoavalla valmisteella.
- Seuraa eläinten terveydentilaa päivittäin ja ryhdy viipymättä toimenpiteisiin, jos tarttuvaan tautiin viittaavia oireita ilmenee.

Ohjeet myyjälle

Myyjätilan tautisuojauksen tulee estää tarttuvien tautien pääsy tilalle sekä niiden leviäminen muille tiloille tai ympäristöön mahdollisimman tehokkaasti.

[Tautisuojauksesta](#) tulee huolehtia jatkuvasti. Nautoja ei tule myydä, jos on olemassa riski tarttuvan taudin leviämisestä.

Ennen kauppaa

- Kerro avoimesti karjasi tautitilanteesta. Mikäli karjassa on esiintynyt tauteja, niiden aiheuttajat on tutkittu.
- Toimita ostajalle Nasevasta "Tilan terveystilannetodistus" (Naseva → Tila → Terveystilanne)
- Tilallasi ei ole [pälvisilsaa](#).
 - Jos tilallasi on pälvilsatartunta ja yksittäisiä jalostuseläimiäsi halutaan ostaa pälvilsariskistä huolimatta, noudata [ETT:n ohjetta](#) pihvirotuisten jalostussonnien kauppaan pälvilsatiloilta.
- Tilasi kuuluu [Mycoplasma bovis -vastustusohjelman](#) A-tasolle.
- Karjaan ei saa siirtää nautoja toisesta pitopaikasta kahteen kuukauteen ennen myytävien eläinten siirtoa.
- Huolehdi tilasi tautisuojauksesta erityisesti [lastaustilanteissa](#).

Kauppan toteutuessa

- Ota [salmonellanäytteet](#) myytävistä naudoista tai koko karjasta 2 kuukauden – 2 viikon kuluessa ennen siirtoa.
 - Eläimiä ei saa siirtää ennen salmonellatutkimustulosten valmistumista.
- Pyydä eläinlääkäriä laatimaan Nasevaan "Pitopaikan eläinten terveystodistus" liitteineen. Toimita dokumentit ostajalle ennen eläinten siirtoa.
 - Löytyy Nasevasta: Tila → Terveystodistukset: "Pitopaikan eläinten terveystodistus" ja "Liite pitopaikan eläinten terveystodistukseen" ja "Eläimen terveystodistus".
- Suomeen tuodusta naudasta annetaan ostajalle ETT:n myöntämä tuontitodistus.
- Pitopaikassa ei saa olla havaittu tarttuvien suolisto- tai hengitystiesairauksien oireita viimeisen kuukauden aikana ennen siirtoa.
- Kuljetukseen annetaan vain terveitä ja puhtaita eläimiä.